

HOẠT ĐỘNG CỦA ĐỘI NGŨ TRÍ THỨC ĐỒNG NAI HIỆN NAY*Vũ Văn Thuần*

Trường Đại học Đồng Nai

Email: vuthuan1984@gmail.com

(Ngày nhận bài: 6/11/2023, ngày nhận bài chỉnh sửa: 30/11/2023, ngày duyệt đăng: 18/12/2023)

TÓM TẮT

Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đòi hỏi phải có sự tham gia của tất cả các chủ thể, các tầng lớp nhân dân trong xã hội, trong đó đội ngũ trí thức đóng vai trò hết sức quan trọng. Hồ Chí Minh đã nhiều lần nhấn mạnh đến tầm quan trọng của đội ngũ trí thức và Người cũng đặc biệt quan tâm trọng dụng đội ngũ này. Các văn kiện của Đảng đều nhất quán khẳng định vai trò của đội ngũ trí thức trong xây dựng, phát triển kinh tế và văn hóa dân tộc. Riêng ở Đồng Nai, trong những năm qua, đội ngũ trí thức ngày càng đông đảo và tham gia tích cực vào nhiều lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội của tỉnh. Để phát huy tốt hơn nữa vai trò của đội ngũ trí thức, Tỉnh cần quan tâm hơn nữa đến cơ chế thu hút và sử dụng nguồn lực này.

Từ khóa: Kinh tế, văn hóa, trí thức, Đồng Nai

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh toàn cầu hóa đang diễn ra sâu rộng, đặc biệt là sự phát triển của công nghệ thông tin và internet, đòi hỏi đội ngũ trí thức phải vừa có đức, vừa có tài, đáp ứng được yêu cầu xây dựng và phát triển đất nước. Thấm nhuần tư tưởng Hồ Chí Minh trọng dụng đội ngũ trí thức, Đảng Cộng sản Việt Nam ngày càng quan tâm đến xây dựng đội ngũ trí thức, cũng như đánh giá cao vai trò của đội ngũ trí thức trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước.

Đội ngũ trí thức Đồng Nai cũng không ngừng tăng nhanh về số lượng và chất lượng. Đội ngũ này có nhiều đóng góp vào sự phát triển kinh tế - xã hội của Đồng Nai trong nhiều năm qua.

2. Nội dung**2.1. Sự lãnh đạo của Đảng đối với đội ngũ trí thức**

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn luôn quan tâm đến vấn đề trí thức và trọng

dụng trí thức. Ngay khi Việt Nam mới giành được độc lập, để tìm người tài đức ra gánh vác việc nước, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết bài *Nhân tài và kiến quốc* đăng trên báo Cứu quốc ngày 14/11/1945, với quan điểm: “Kiến thiết cần có nhân tài. Nhân tài nước ta dù chưa có nhiều lắm nhưng nếu chúng ta khéo lựa chọn, khéo phân phối, khéo dùng thì nhân tài càng ngày càng phát triển càng thêm nhiều” (Hồ Chí Minh, 2000a, tr. 114). Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945, mặc dù trong bối cảnh đất nước đứng trước vô vàn khó khăn, thách thức, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nghĩ đến việc mời các chuyên gia, các nhà khoa học người Việt Nam và cả người nước ngoài về Việt Nam cộng tác, làm việc. Chủ tịch Hồ Chí Minh đưa ra nguyên lý cần có cho sự phát triển của đất nước sau khi giành được độc lập, trong cuộc trả lời phỏng vấn của nhà báo nước ngoài: “Chúng tôi cần có tư bản, trí thức và lao động... chúng

tôi rất hoan nghênh tư bản Pháp và tư bản các nước cộng tác thật thà với chúng tôi” (Hồ Chí Minh, 2000b, tr. 184). Bên cạnh đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn khẳng định: “Trí thức là vốn liếng quý báu của dân tộc. Ở nước khác như thế, ở Việt Nam càng như thế. Chứng thực là trong cuộc kháng chiến cứu quốc này, những người trí thức Việt Nam đã chung một phần quan trọng. Một số thì trực tiếp tham gia vào công việc kháng chiến, hy sinh cực khổ, chen vai thích cánh với bộ đội nhân dân. Một số thì hăng hái hoạt động giúp đỡ ở ngoài” (Hồ Chí Minh, 2000b, tr. 184).

Kế thừa Tư tưởng Hồ Chí Minh về trọng dụng đội ngũ trí thức, Đảng và Nhà nước đã và đang có nhiều chủ trương, chính sách phát triển đội ngũ trí thức trong những điều kiện khác nhau.

Ban Chấp hành Trung ương Đảng đã xác định, trí thức là những người lao động trí óc, có trình độ học vấn cao về lĩnh vực chuyên môn nhất định, có năng lực tư duy độc lập, sáng tạo, truyền bá và làm giàu trí thức, tạo ra những sản phẩm tinh thần và vật chất có giá trị đối với xã hội. Trí thức Việt Nam xuất thân từ nhiều giai cấp, tầng lớp xã hội, nhất là từ công nhân và nông dân; phần lớn trưởng thành trong xã hội mới, được hình thành từ nhiều nguồn đào tạo ở trong và ngoài nước, với nhiều thế hệ nối tiếp nhau, trong đó có bộ phận trí thức người Việt Nam ở nước ngoài (Ban Chấp hành Trung ương Đảng, 2008).

Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 6/8/2008 của Hội nghị Trung ương 7

khóa X “Về xây dựng đội ngũ trí thức trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước” đã đánh giá thực trạng và đưa ra năm nhiệm vụ và giải pháp xây dựng đội ngũ trí thức. Cụ thể là: hoàn thiện môi trường và điều kiện thuận lợi cho hoạt động của trí thức; thực hiện chính sách trọng dụng, đãi ngộ và tôn vinh trí thức; tạo chuyển biến căn bản trong đào tạo, bồi dưỡng trí thức; đề cao trách nhiệm của trí thức, củng cố và nâng cao chất lượng hoạt động các hội của trí thức; nâng cao chất lượng công tác lãnh đạo của Đảng đối với đội ngũ trí thức (Ban Chấp hành Trung ương Đảng, 2008).

Đại hội XII của Đảng cũng đã khẳng định: “Xây dựng đội ngũ trí thức ngày càng lớn mạnh, có chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước. Tôn trọng và phát huy tự do tư tưởng trong hoạt động nghiên cứu, sáng tạo. Trọng dụng trí thức trên cơ sở đánh giá đúng phẩm chất, năng lực và kết quả cống hiến. Bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ, đãi ngộ và tôn vinh xứng đáng những cống hiến của trí thức. Có cơ chế, chính sách đặc biệt để thu hút nhân tài của đất nước. Coi trọng vai trò tư vấn, phản biện, giám định xã hội của các cơ quan nghiên cứu khoa học trong việc hoạch định đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và các dự án phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2016, tr. 161).

Đại hội XIII của Đảng tiếp tục quan tâm đến xây dựng đội ngũ trí thức và thu hút nhân tài. Đại hội XIII chỉ rõ:

“Xây dựng đội ngũ trí thức ngày càng lớn mạnh, có chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong tình hình mới. Có cơ chế phát huy dân chủ, tự do sáng tạo và đề cao đạo đức, trách nhiệm trong nghiên cứu khoa học. Ưu tiên đầu tư phát triển hạ tầng, môi trường làm việc, nghiên cứu, đổi mới sáng tạo của trí thức. Trọng dụng, đãi ngộ thỏa đáng đối với nhân tài, các nhà khoa học và công nghệ Việt Nam có trình độ chuyên môn cao ở trong nước và nước ngoài, nhất là các nhà khoa học đầu ngành, nhà khoa học có khả năng chủ trì các nhiệm vụ khoa học và công nghệ đặc biệt quan trọng. Thật sự tôn trọng, tạo điều kiện nâng cao hiệu quả hoạt động tư vấn, phản biện của chuyên gia, đội ngũ trí thức” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr. 167).

2.2. Thực trạng một số hoạt động của đội ngũ trí thức Đồng Nai

Phát huy tư tưởng Hồ Chí Minh và vận dụng đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam về phát triển đội ngũ trí thức, tỉnh Đồng Nai vẫn luôn kịp thời quan tâm, phát triển đội ngũ này, cụ thể:

- Kế hoạch số 98-KH/TU ngày 29/12/2008 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh (khóa VIII) thực hiện Nghị quyết số 27-NQ/TW về “Xây dựng đội ngũ trí thức trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”;

- Kế hoạch số 155-KH/TU ngày 11/11/2013 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh (khóa IX) thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ 6, Ban Chấp hành Trung ương (khóa XI) về “Phát triển khoa học và công nghệ phục vụ sự

ng nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội, chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”;

- Kế hoạch số 194-KH/TU ngày 29/7/2014 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh (khóa IX) về “Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”;

- Kế hoạch số 257-KH/TU, ngày 31/8/2015 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) về “Xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước”;

- Kế hoạch số 231-KH/TU, ngày 12/12/2018 Ban Thường vụ Tỉnh ủy Đồng Nai về thực hiện Nghị quyết số 26-NQ/TW, ngày 19-5-2018 về tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ.

Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Đồng Nai khóa XI (nhiệm kỳ 2020-2025) đề ra phương hướng phát triển đội ngũ trí thức, như sau: “Tiếp tục xây dựng đội ngũ trí thức của tỉnh ngày càng lớn mạnh, có chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh; thực hiện có hiệu quả các cơ chế, chính sách trọng dụng, đãi ngộ, tôn vinh xứng đáng những cống hiến của trí thức nhằm khuyến khích, tạo điều kiện cho đội ngũ trí thức phát huy khả năng cống hiến của mình” (Tỉnh ủy Đồng Nai, 2020b, tr. 125).

Được sự quan tâm của Tỉnh, đội ngũ trí thức Đồng Nai ngày càng phát triển và đang có nhiều đóng góp vào sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh bằng nhiều hình thức khác nhau. Trong đó, nhiều trí thức đã trực tiếp đảm nhận nhiều vị trí, trọng trách trong hệ thống chính trị, doanh nghiệp, đơn vị sự nghiệp.

Tính đến quý I năm 2022, số lượng trí thức, nhất là trí thức có trình độ tiến sĩ, thạc sĩ, đại học, cao đẳng đạt kết quả tích cực; toàn tỉnh có khoảng 46.950 người là lực lượng trí thức đang làm việc ở các cơ quan Đảng, đoàn thể, các cơ quan quản lý nhà nước cấp tỉnh, huyện và cơ sở; các đơn vị sự nghiệp thuộc cấp tỉnh, huyện; trong đó, tiến sĩ: 148 người, thạc sĩ: 2.779 người, đại học: 32.564 người, cao đẳng: 5.552 người (Tỉnh ủy Đồng Nai, 2022).

Nhiệm kỳ 2020-2025, số người tham gia cấp ủy trên cơ sở tại Đảng bộ tỉnh Đồng Nai là 493 người. Tất cả cấp ủy viên trên cơ sở đều có trình độ từ đại học trở lên, trong đó trình độ đại học là 294/493 người (59,6%), trình độ thạc sĩ là 195/493 người (39,5%), tiến sĩ là 4/493 người (0,8%) (Tỉnh ủy Đồng Nai, 2020a).

Với số lượng đông đảo, đội ngũ trí thức góp phần xây dựng đường lối lãnh đạo của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Đội ngũ trí thức là những người có hiểu biết sâu rộng, thông thạo nhất về công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Thông qua những nghiên cứu của mình, đội ngũ trí thức cung cấp những luận cứ khoa học cho quá trình xây dựng đường lối, chính sách phát triển của tỉnh. Dự

thảo văn kiện đại hội Đảng các cấp ở Đồng Nai nhiệm kỳ 2020-2025 vừa qua đã thu hút sự quan tâm, tham gia góp ý của các cơ quan, đoàn thể, các nhà lãnh đạo, quản lý và cán bộ viên chức, trong đó đa số là những trí thức có trình độ từ đại học trở lên. Kết quả tổng hợp tại 16/16 đảng bộ cấp trên cơ sở có 2.189 lượt ý kiến góp ý, trong đó 700 lượt góp ý vào dự thảo văn kiện Đại hội XIII của Đảng; 529 lượt ý kiến tham gia vào góp ý dự thảo văn kiện Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XI; 960 lượt ý kiến tham gia góp ý vào dự thảo văn kiện Đại hội cấp huyện và tương đương (Tỉnh ủy Đồng Nai, 2020a).

Cùng với đó, đội ngũ trí thức Đồng Nai còn tham gia tư vấn, phản biện các chủ trương, chính sách của tỉnh nhằm tìm ra phương hướng phát triển công nghiệp hóa, hiện đại hóa theo cách tốt nhất. Giai đoạn từ 2016-2020, riêng đội ngũ nữ trí thức đã tổ chức hơn 70 đoàn giám sát, phối hợp tham gia hơn 200 đoàn giám sát, 100 buổi đóng góp ý kiến, phản biện xã hội về những vấn đề của các cấp ủy, địa phương và ban, ngành; hơn 1.000 ý kiến đóng góp vào những nội dung liên quan đến xây dựng đảng, xây dựng chính quyền; đề xuất với cấp ủy, chính quyền địa phương hơn 200 nội dung đối thoại trực tiếp giữa người đứng đầu và người dân. Hầu hết các ý kiến góp ý, phản biện, kiến nghị đều được người đứng đầu các cấp, các cơ quan tiếp thu, nghiên cứu điều chỉnh trong tổ chức lãnh đạo, điều hành các hoạt động xã hội. Qua đó thể hiện rõ vai trò đội ngũ nữ trí thức trong quá trình thúc đẩy sự tiến bộ của xã hội,

phát huy quyền làm chủ của nhân dân, thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở, thực hiện Luật bình đẳng giới... trên địa bàn tỉnh (Nghĩa, 2021).

Đội ngũ trí thức góp phần trực tiếp hoặc gián tiếp tham gia đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ cho quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Họ tham gia giảng dạy ở các trường đại học và các cơ sở đào tạo khác trên tất cả các lĩnh vực. Mỗi năm, có số lượng nhất định cử nhân, thạc sĩ, tiến sĩ được họ đào tạo, bồi dưỡng cung ứng cho thị trường lao động trong và ngoài tỉnh. Lực lượng trí thức còn tích cực tham gia hợp tác, liên kết với đội ngũ trí thức ở nhiều trường đại học, học viện, cơ sở đào tạo trên khắp cả nước và với các quốc gia có nền giáo dục phát triển trên thế giới nhằm đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực chất lượng cao cho tỉnh và cả nước. Trong đó, Trường Đại học Đồng Nai, Trường Đại học Lạc Hồng, Trường Đại học Công nghệ Đồng Nai là những đơn vị đào tạo đã có lịch sử lâu đời. Tính đến năm 2022, toàn tỉnh có 1.269 giảng viên công tác tại ba trường đại học trong tỉnh, trong đó, trình độ trên đại học là 906 người, đại học và cao đẳng là 248 người (Cục Thống kê tỉnh Đồng Nai, 2022, tr. 23).

Đội ngũ trí thức làm việc trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe cho người dân cũng rất đông đảo. Chỉ tính riêng đội ngũ bác sĩ, năm 2016, toàn tỉnh có 1.618 bác sĩ thì đến năm 2021 đã tăng lên 2.794 bác sĩ (tăng 172,6%) (Cục Thống kê tỉnh Đồng Nai, 2022). Tỷ lệ bác sĩ tính trên 1 vạn dân cũng tăng lên tương đối. Năm 2016, số bác sĩ trên 1

vạn dân là 5,5 người, đến năm 2021 đã tăng lên 8,8 người. So với cả nước, tỷ lệ bác sĩ trên 1 vạn dân ở Đồng Nai là cao hơn mức trung bình của cả nước (khoảng 7,2 bác sĩ/1 vạn dân).

Thông qua tổ chức hội của mình là Liên hiệp các hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh Đồng Nai, đội ngũ trí thức đã tích cực nêu cao ý thức trách nhiệm công dân, đóng góp sức lực, trí tuệ vào nhiệm vụ chung của đất nước. Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh Đồng Nai đã tập hợp và phát triển được 37 hội thành viên với trên 12.679 hội viên cá nhân và 5 hội viên tập thể, chiếm 40% đội ngũ trí thức trên tất cả các lĩnh vực hoạt động khoa học và công nghệ của tỉnh. Thời gian qua, Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh Đồng Nai đã thực hiện tốt vai trò tập hợp, đoàn kết rộng rãi đội ngũ trí thức khoa học và công nghệ hoạt động trên địa bàn tỉnh, là đầu mối giữa các hội thành viên với các cơ quan Đảng, Nhà nước, điều hòa phối hợp có hiệu quả hoạt động của các hội thành viên, bảo vệ quyền lợi hợp pháp và chính đáng của trí thức khoa học và công nghệ. Thông qua các hoạt động và các sự kiện chính trị quan trọng, tiếp tục góp phần nâng cao nhận thức về vai trò, vị trí, chức năng của Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật tỉnh Đồng Nai, biểu dương và động viên trí thức khoa học – công nghệ Đồng Nai tiếp tục có nhiều đóng góp xứng đáng hơn nữa đối với sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Đặc biệt, tham mưu cho Tỉnh ủy và Ủy ban nhân dân tỉnh các chủ trương, chính sách, kế hoạch thực hiện nhiệm vụ tập hợp đội ngũ trí thức của tỉnh, công hiến

trí tuệ và chất xám khoa học, phục vụ cho sự nghiệp phát triển kinh tế, xã hội của tỉnh. Họ tham gia tích cực vào hoạt động tư vấn, phản biện, giám định xã hội, góp ý kiến của mình vào các vấn đề mang tính chất quốc kế, dân sinh. Họ tích cực đấu tranh bảo vệ các giá trị tốt đẹp của cuộc sống, không để cho chủ nghĩa cơ hội, tác động tiêu cực có cơ hội len lỏi vào đời sống xã hội.

Bên cạnh đó, trí thức còn tham gia nhiều trong lĩnh vực sản xuất kinh doanh. Các tổng công ty lớn trên địa bàn tỉnh đều có trí thức giữ vị trí chủ chốt, là những điển hình doanh nhân thời kỳ đổi mới; tạo việc làm cho hàng trăm ngàn lao động; đóng góp lớn cho ngân sách; tham gia tích cực các hoạt động thiện nguyện, hỗ trợ các đối tượng chính sách, người gặp khó khăn, hoạn nạn. Cùng với đó, thông qua Hội Doanh nhân trẻ với hoài bão lớn, với lòng yêu nước và tự tôn dân tộc, với quyết tâm không cam chịu đói nghèo và khát vọng lập nghiệp, doanh nhân trẻ Đồng Nai luôn là những chiến sĩ xung kích trên mặt trận kinh tế, góp phần vào sự phát triển mạnh mẽ của tỉnh Đồng Nai.

2.3. Một số giải pháp để phát huy vai trò của trí thức tỉnh Đồng Nai

Để tiếp tục xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức Đồng Nai trong thời gian tới, cần thực hiện một số giải pháp sau:

Một là phát hiện, sử dụng và có chính sách đãi ngộ thỏa đáng, rõ ràng đối với đội ngũ trí thức. Tỉnh đã xây dựng và ban hành nhiều cơ chế chính sách để thu hút và phát triển lực lượng trí thức. Để thu hút và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức hơn nữa, Tỉnh cần có

những chính sách đột phá về chế độ đãi ngộ; cần tạo ra lợi thế cạnh tranh về đãi ngộ nhân tài so với khu vực tư nhân và so với các thị trường lao động lân cận như: Thành phố Hồ Chí Minh, Bình Dương, Vũng Tàu... Nếu không tạo được lợi thế cạnh tranh về đãi ngộ thì dù có đào tạo được nhiều hoặc thu hút được một số trí thức khi mới tốt nghiệp thì vẫn không giữ chân được họ. Điều này đã được khẳng định trong báo cáo tổng kết 15 năm thực hiện Nghị quyết số 27-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (Khóa X) và Kế hoạch số 98-KH/TU của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh (Khóa VIII) thực hiện Nghị quyết số 27-NQ/TW về “xây dựng đội ngũ trí thức trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”: “Trong thời gian qua đội ngũ trí thức là bác sĩ có chuyên môn giỏi ở các cơ sở y tế công lập có xu hướng dịch chuyển sang khu vực tư nhân, ít nhiều ảnh hưởng đến công tác khám chữa bệnh ở các cơ sở y tế công lập” (Tỉnh ủy Đồng Nai, 2022). Trong đãi ngộ, cần đảm bảo sự công bằng giữa các trí thức ở những lĩnh vực khác nhau. Không nên có tư tưởng “ăn xôi ở thì”, tức là chỉ chăm chăm thu hút, đãi ngộ ở một số lĩnh vực cần ngay, còn những lĩnh vực khác thì bị “lãng quên”. Sự phát triển của xã hội là liên tục và có tính lịch sử, trí thức ở bất kỳ lĩnh vực nào cũng luôn cần cho sự phát triển của xã hội ở những giai đoạn lịch sử khác nhau. Do đó, cần thu hút và đãi ngộ trí thức ở tất cả các ngành nghề, lĩnh vực một cách thỏa đáng để trí thức dù đang được trọng dụng hay chưa được

trọng dụng cũng luôn có niềm tin mà gắn bó với tỉnh.

Hai là có chính sách giáo dục, đào tạo, bồi dưỡng phù hợp để nâng cao chất lượng và số lượng đội ngũ trí thức. Cùng với thu hút nhân tài, đào tạo, bồi dưỡng và sử dụng nguồn lực địa phương sẽ mang tính ổn định và bền vững. Để thực hiện điều này, Đồng Nai cần triển khai thực hiện tốt chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về cải cách toàn diện giáo dục, từ cấp mầm non đến đại học và sau đại học; từ sách giáo khoa, chương trình, nội dung đào tạo đến phương pháp dạy và học. Tăng cường các hoạt động kiểm định chất lượng đào tạo theo tiêu chuẩn quốc gia và tiệm cận với tiêu chuẩn khu vực và quốc tế. Có chính sách thu hút đầu tư và sử dụng có hiệu quả nguồn vốn để phát triển giáo dục và đào tạo. Đa dạng hóa các loại hình đào tạo, tăng cường hợp tác và liên thông với các cơ sở đào tạo có uy tín trong cả nước và trên thế giới; tích cực học hỏi kinh nghiệm, từng bước xây dựng các cơ sở đào tạo trong tỉnh ngày càng có uy tín với người học, với nhân dân và đáp ứng xu thế toàn cầu hóa về lao động trong kỷ nguyên số.

Ba là phát huy trách nhiệm của trí thức trong truyền bá tri thức, nâng cao dân trí, phục vụ cộng đồng. Đồng Nai cần xây dựng cơ chế để đội ngũ trí thức dễ dàng tiếp cận thông tin phục vụ công tác nghiên cứu, nắm vững các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và tình hình của tỉnh; từ đó, nâng cao ý thức, trách nhiệm của đội ngũ trí thức trong truyền bá

những tri thức tiến bộ cho nhân dân, áp dụng có hiệu quả vào sản xuất và đời sống xã hội, góp phần quan trọng nâng cao dân trí, từng bước xây dựng tỉnh Đồng Nai ngày một phát triển. Cùng cố, phát triển, đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp, nơi đội ngũ trí thức sinh hoạt; đồng thời, tạo môi trường lành mạnh để phát huy năng lực sáng tạo và nâng cao phẩm chất đạo đức của đội ngũ trí thức.

Bốn là tăng cường các hoạt động nghiên cứu khoa học như: hội thảo, tọa đàm, trao đổi học thuật, mời giảng... để thu hút sự quan tâm của các nhà khoa học có trình độ chuyên môn sâu theo những lĩnh vực mà tỉnh đang cần. Với tinh thần hoạt động khoa học là không có biên giới, các nhà khoa học, nhà nghiên cứu không những ở trong tỉnh, ngoài tỉnh mà cả trên thế giới sẽ có nhiều cơ hội đóng góp cho sự phát triển toàn diện của tỉnh.

Năm là tăng cường sự lãnh đạo của Đảng và quản lý của Nhà nước với đội ngũ trí thức. Tích cực tuyên truyền, nâng cao nhận thức của cấp ủy, chính quyền, cán bộ, đảng viên và nhân dân toàn tỉnh về vị trí, vai trò của trí thức đối với sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước, tạo động lực để đội ngũ trí thức đoàn kết, sáng tạo, nâng cao trách nhiệm, cống hiến hết mình vì đất nước nói chung, tỉnh Đồng Nai nói riêng. Cần xác định, xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức là một nhiệm vụ trọng tâm, thường xuyên của các tổ chức đảng và chính quyền các cấp. Tiếp

tục phát huy truyền thống “tôn sư trọng đạo” và tôn vinh đội ngũ trí thức. Trọng dụng những trí thức có phẩm chất đạo đức, năng lực chuyên môn, năng lực quản lý tốt, kể cả những trí thức ngoài Đảng. Các cấp ủy và chính quyền thường xuyên nghiên cứu, thực hiện những phương thức để quản lý và sử dụng hiệu quả đội ngũ trí thức, tránh áp dụng các biện pháp quản lý hành chính một cách máy móc, nhằm phát huy cao nhất năng lực cống hiến của trí thức. Bên cạnh đó, những người đứng đầu các cơ quan, tổ chức cũng cần thường xuyên tiếp xúc, đối thoại, lắng nghe ý kiến góp ý của trí thức về những vấn đề kinh tế - xã hội quan trọng của đất nước, cũng như các vấn đề của cơ quan, tổ chức, địa phương, đơn vị.

3. Kết luận

Có thể nói sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc đòi hỏi phải phát huy được vai trò của các chủ thể, trong đó cần đặc biệt quan tâm đến vai trò của đội ngũ trí thức. Trong thực tế, Đảng và

Nhà nước đã có nhiều chính sách phát triển đội ngũ trí thức. Đội ngũ trí thức Đồng Nai cũng đang ngày càng đông đảo, đóng góp ngày càng lớn vào sự phát triển chung của tỉnh. Bên cạnh việc tham gia tích cực ở tất cả các lĩnh vực kinh tế, xã hội, đội ngũ trí thức cũng đã đóng góp tích cực và trực tiếp vào nghị quyết của Đảng bộ tỉnh, nhiệm kỳ 2020-2025. Tuy nhiên, để phát huy được vai trò của đội ngũ trí thức trong xây dựng và phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, đòi hỏi cần có sự quan tâm hơn nữa đối với đội ngũ này. Sự quan tâm phải được thể hiện ở hệ thống chính sách toàn diện và đồng bộ, có nguồn lực đầu tư xây dựng đội ngũ, có sự tôn vinh, khích lệ của Đảng, Nhà nước và xã hội đối với những nỗ lực, cống hiến của họ.

Bài viết đã góp phần phân tích các hoạt động của đội ngũ trí thức Đồng Nai trong thời gian vừa qua và mạnh dạn đề xuất một số giải pháp nhằm thu hút và phát huy vai trò của đội ngũ này trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Ban Chấp hành Trung ương Đảng. (2008). *Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 06/8/2008 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về xây dựng đội ngũ trí thức trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*.
- Cục Thống kê tỉnh Đồng Nai. (2022). *Niên giám thống kê tỉnh Đồng Nai năm 2021*. Hà Nội: Nxb Thống kê.
- Đảng Cộng sản Việt Nam. (2000). *Văn kiện Đảng toàn tập, tập 7*. Hà Nội: Nxb Chính trị quốc gia.
- Đảng Cộng sản Việt Nam. (2008). *Văn kiện Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa X*. Hà Nội: Nxb Chính trị quốc gia.
- Đảng Cộng sản Việt Nam. (2016). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*. Hà Nội: Nxb Sự thật.
- Đảng Cộng sản Việt Nam. (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*. Hà Nội: Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật.

- Hồ Chí Minh. (2000a). *Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 4*. Hà Nội: Nxb Chính trị quốc gia.
- Hồ Chí Minh. (2000b). *Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 5*. Hà Nội: Nxb Chính trị quốc gia.
- Tỉnh ủy Đồng Nai. (2020a). *Báo cáo kết quả Đại hội Đảng các cấp trên cơ sở, nhiệm kỳ 2020-2025*.
- Tỉnh ủy Đồng Nai. (2020b). *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Đồng Nai lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020-2025*.
- Tỉnh ủy Đồng Nai. (2022). *Tổng kết 15 năm thực hiện Nghị quyết số 27-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (Khóa X) và Kế hoạch số 98-KH/TU của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh (khóa VIII) về “Xây dựng đội ngũ trí thức trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”*.
- Nghĩa, V.T. (2021). *Tuyên giáo*. Truy cập ngày 21/7/2022, từ <https://tuyengiao.vn/khoa-giao/dong-nai-phat-huy-vai-tro-cua-doi-ngu-nu-tri-thuc-135767>.

ACTIVITIES OF THE INTELLECTUAL CLASS IN DONG NAI PROVINCE TODAY

Vu Van Thuan

Dong Nai University

Email: vuthuan1984@gmail.com

(Received: 6/11/2023, Revised: 30/11/2023, Accepted for publication: 18/12/2023)

ABSTRACT

The Industrial Revolution 4.0 requires the participation of all subjects and classes of people in society, in which the intellectual class plays an important role. President Ho Chi Minh has also repeatedly emphasized the importance of intellectuals and he also paid special attention to employ them. The documents of the Communist Party of Vietnam consistently affirm the role of the intellectual class in building and developing the economy and culture of the nation. In recent years, Dong Nai Provincial intellectual people have been increasingly crowded and actively participates in the economic, cultural, and social fields. In order to better promote the role of intellectuals, the province should pay more attention to the mechanism of attracting and effectively employing this human resource.

Keywords: *Economy, culture, intellectuals, Dong Nai*